

Enmerick teghen hadde ghenomen/hun nutter dan de Ertf. Hertogh Berck / doch beyde gheen van hun beyden toe-komende. Maer sijne Excellentie ende de Hoogh Moghende

Heeren Staten/hebben niet langhe hier naer de selvige Stadt/weder-nimme aē den Dorst van Cleve/gherestitueert ende in handen ghegheven.

*Verclaringhe vande Cijfferen die inde Figuyre vande be-
legheringe ghesneden zijn.*

1. Het quartier van sijn Excell. met Graeff Henrick Frederick, ende Graeff Lodewijck van Nassau, mitsgaders de Grave van Solms tot Alem.
2. T'quartier vande Engelschen.
3. Dese Schanssen met Schorten, Switfers, ende Francoysen beset, onder t'gebiet van Graef Ernst.
4. De Brugghe over de Mase.
5. Het huys te Kessel.
6. Loop-graven waer door datmen bequamelijc uyt de Bommeler-weert die Schanssen mocht besichtighen.
7. Het Fort tot Hessel, by sijn Excell. int jaer 1596 ghebourt.
8. Reduten op de Bemer-weert, mede by sijn

9. Excell. int selfde jaer gebour.
9. De Schanssen ende Bolwercken van nieuws by sijn Excell. geordonneert, om te beleten den inval vanden vyandt.
10. Die Oorlogh-schepen van sijn Excell.
11. Nieuwe vaert genaemt het Nassausche gat, alias Andries cruys.
12. Reduten tot Rossem.
13. Nieuwe Reduten gemaeckt tegen over Litoeyen, daer den Dijck was doorgegraven.
14. Een Cat in maniere van een Halve Maen, op gheworpen op den Litsenham.
15. Die Reduten in de Bommeler-weert tot Herwerden.
16. Schansse ghenaemt Knol-schants.

Beschrijvinghe van alle het ghene sich van daghe

**te daghe toe ghedraghen op is den Heyz-tocht
des Doorzuchtighen Dorsts**

MAVRITZ van NASSAU,

Vergeselschapt met de Edele Hoogh-Mog. Heeren

STATEN GENERAEL,

der Vereenichde Nederlanden in Vlaenderen.

Geschiedt inden jaere 1600 opden 17 Julij/ende volgende dagen.

1600.

Dozfaeck
waerom
dees tocht
geschie is.

Usoo de Ertf. Her-
toch Albertus va Oo-
stenrijc, ende de alge-
meene Opanden der
vereenichde Lande/
de stadt Oostende seer
vastbe set haddē/met
verschepden Fortres-
sen en Schanssen/en
voorts was occupe-
rende alle de Vlaem-
sche Zee-kusten / ende daer deur den goeden
Ingesetenen der Vereenichde Nederlantsche
Provincien/ als mede de andere naebuyrige
Coninckrijcken ende Landen sich mette Zee-
vaert gherende/ eenighe jaeren herwaerts

onuytsprekelicke schaede ende overlaffen had-
den toegheboecht. So ist dat de Hoog-Mog.
Heeren Staten Generael/ nae de beroveringhe
vande voortreffelicke ende gheweldighe
schansse van't Fort van S. Andries/by Ros-
sum inden Bommeler-weert gelegen wesen-
de (ghelijck wy in onse laetste beschrijvinghe
int langhe verhaelt ende beschreben hebben)
begheerende te vervolghen haere Victorie
die God Almachtich aldaer ende elders in
den aenvangh deses jaers / soo ghenadich-
lijcken hadde verleent.

Maer rijpe beraedt slagingen met de Doorz-
uchtighen Hoogh-gebozen Dorst ende Hee-
re / Heere Mauritz, Prince van Oran-
gien/Grave van Nassau/Catzenelkenboghe/
D d ij Mar

Marquis vander Vereen van Vlissingen, &c. by gemeenen advyse goet ghevonden hebben/ haren Leger ende Grijchs. macht nae Vlaenderen te transporteren/ ende aldaer haer gesluck op den vbandt te soecken / ende soo veel eenichsins moghelic/ ende nae gelegentheyt soude connen geschieden / de voozghenomene exploicten tot bezijdinghe der Zee-custen te effectueren: met resolutie dat tot meerder bezoozderinghe van dien/ hare Ho. Mog. Ed. sijne Excell. op desen Tocht en expeditie collegaliter souden bywoonen ende assisteren.

Groote van de Bloet bande schepen.

Den 17 Junij dan/na datter meer als twee dupsent schepen soo groot als cleyne/ in verscheyden quartieren ende Havenen van Hollandt ende Zeelandt toegherust waren/ tot transport van den Grijchs-volcke / te Paerde ende te voete/ mitsgaders bande viyses/ amonitie van Oozloge/waghens/treck-paerden/ ende allen anderen behoefden tot een volkomen Leger van noodzijnde: (dat doe ter tijt bestondt in 138 Daendelen Doet-volck; 25 Coznetten Ruyteren/30 Cartouwen en seven Pelbtstucken.) Soo is sijn Excell. verghefelt schapt wesende met verscheyden Graven en Heeren die inden dienst deser Landen waren/ ende boven dien zijn als vjzwillighe met gerepft/Iohan Ernst, Vorst van Anhalt; Iohan Adolph Hertogh van Holsteyn, ende drie Graven van solms, ende vele andere/ upt den Hage naer Rotterdam/ en voozts op Oozdrecht verrocke/ doende terstont te zepgaen alle de schepen die aldaer ghereet lagen ende op sijne last wachten / nae Rammekens in Zeelandt/ wesende de plaetse van het Rende-vous.

Maten bij Ho. Mog. Heeren Staten die men de gebaren zijn.

Den 18 Junij zijn de Ho. Mog. Heeren Statē Generael/namentlic dese navolgende: d'Here Ioncheer Jaques van Egmond, Heere van Kenenburch, Schipluy, ende Maeslandt: d'Heere Ionckheer Iohan vā Oldenbarnevelt, Heere van de Tempel ende Groenevelt, Advocaet ende bewaerder vanden Segels'Landts van Hollandt ende VVest-Vrieslant: d'Heere Iacob Hugenfsz vander Dussen, Borge-Meester der Stad Delff: d'Heere Nicafius Sille, Doctor inde Rechten, Raedt ende Pensionaris der Stadt Amsterdam: d'Heere Geraert Coren, Borge-Meester der Stadt Alcmaer: d'Heere Iacob Boelenfsz, Borge-Meester der stad Amsterdam, Raet van State: d'Heere Iohan van Santen, Raet ende Pensionaris der Stadt Middelburch: d'Heere Ferdinand Alleman Raedt vā State: d'Heere Nicolaes Hubert, Burge-Meester der Stadt Ziriczee: d'Heere Ionckheer Gerart van Renesse, Heere vander Aa: d'Heere Abel Franckena, Doctor inde Rechten: d'Heere Ioncheer Egbert Alberda, Borge-Meester der Stad Groeninge: d'Heere Cornelis Aerfsen, Greffier vande Ho. Mogende Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden;

Alle dese Heeren ende Edelen zijn ghesamentlick opten 18 Junij (als gesept is) met haer gebolgh gevolgt/ende des morgens omtrent vijff upzen upt den Hage verrocken tot Rotterdam/ ende aldaer te schepe gegaen/ en dien dagh gesept tot vooz S. Annen Landt/aldaer ancker gewozpen/en het getijde verwachtet.

Den 19 overmits contrarie windt des avonds eerst tot omtrent vooz Arnhemuyden gearriveert/ende overmits het ghetijde verlopen was/hebben sy aldaer weder moeten setten/ende het Ancker upt werpen.

Den 20 des morgens omtrent vijff upzen zijn hare Moghende E. tot Arnhemuyden te Lande getreden / sich van daer naer Vlissingen getransportiert / ende voozts sijn Excell. liggende op ancker vooz Rammekens gaen vanden/alwaer sulck een Armade/ende groote menichte van schepen ende seplen. gesten is gheweest/als niet geloofst werde dat opt menesche die leeft noch op een tijdt byden anderen ghesien heeft.

Ten daghe voozfs. is aldaer tot Rammekens in deliberatie overlept/ hoemen het Legher ten sekersten ende opt bequaemste soude moghen in Vlaenderen transporteren / om te exploictere het voozgenomene deffening / ende alles geconsidereert ende oberwoghen zijnde/ als men in sodanighe ghewichtighe saecken behodt te considereren en te oberweghen/ is nae verscheyden voozslagen/ten aensiene dat den windt contrarie was / ende andere difficulteften die ter Zee souden moghen vallen/ eyntelicken geresolbeert om met lange stilte ligen de Landen in gheen noodeloofse kosten te bzenge/ende den vbandt tijt te geven sich in die quartieren te verstercken/datmen den Legher soude aensetten tot Philippinen, en van daer te lande tusschen Gent ende Brugge deur/naer Ostende doen marcheren.

Dien volgende dan heeft sijn Excell. sich den 21 metten Leget begheben naer Philippinen voozfs. hebbende den vbandt het Fort aldaer op de eerste sommatie vanden Welghebozen Heere Graeff Ernst van Nassau, &c. (die d'avantgarde vande schepen belepde ende commandeerde) overghegeven.

Philippine heeft hem over.

Den 22 Junij is sijn Excell. met den Leger gearriveert tot Philippine/omtrent den middaghe / hebbende die avant-guarde alreede het Fort inghenomen / sulcks dat de soldaten daer met haer sijdt-geweer uptgetrocken zijn/wesende omtrent 30 oft 40 sterck. Des selven daegs heeft sijn Excell. het voet ende paerdevolck doen upt de schepen comen/dwelck gheschiede in vijff upzen tijts/dat al het Leger/soo te voet als te peerde gelandet waren. Als nu alle het volck ghelandet was / heeft sijn Excell. de schepen ontflagen/ ende ghewaer schout/dat sy haer metten eersten vanden Wal souden begeben/op dat/so wanneer het Legher leggher verrocken ware/haer schepen vanden vbandt niet en mochten beschadicht worden/ ofte in bzandt gheraecken: daer naer heeft sijn Princelike Excellentie sijn volck gemonmonstert/ende omtrent de twintich dupsent cloecke ende wel gemonteerde mannen sterck bevonden. Ende sijn Genade Graeff Willem Lodwijck was in Drieelandt/ende den Grave van Hohenlo in Gelderlandt noch met veel volck ghelaten/ om de selvighe Landen vooz eenighe inval ende schaden te bewaren: sijn Princelike Excell. is dooz t'gantse Legher

De Prince ghelandet zijnde/sende de Bloet te rugge.

leger gereden/ ende de Soldaten aengespro-
ken ende afgebracht: Ofte daer eenige waren
die haer te beclaghen hadden over de betalin-
ge, ofte die geen ghelt ghecregen en hadden,
datse soudenspreken, want mijne Heeren Sta-
ten, waren daer tegenwoordigh om haerlieden
goet contentement te doen: Waer op datse ge-
antwoort hebben wel te vreden te wesen, en
voor hun wilden leven ende sterven.

Ten selven daghe zijn de Heeren Staten
Generael/ van Vlissinghe naer Philippinen
gevolcht/ ten welcken dage de Ruyters ende
Doetknechten te lande gheset zijnde/ voorts
aldaer by Regimenten/ elck onder sijn Hoofst
oft Commandeur/ in ordje gestelt/ en de sol-
daten vooz ses dagen vijzes/ die sy beneffens
hare wapenen aenden halse moesten dragen/
versien zijn geweest.

Marcheert
met sijn le-
ger naer
Assenede.

Den 23 is den ghelen Leger opgetrocken
van Philippinen, naer Assenede, en Dozp niet
verre van't Sals van Gent, wesende aldaer
by de avantgarde/ vooz d'aencomste vanden
principalen Leger/ by appointementen ver-
vert/ seker Casteelken met omtrent veertich
mannen beset. Die van't Sals vooz s'een Em-
buscade gemaectt hebbende/ cregen wel der-
tich ofte veertich van onse Soldaten gevan-
gen/maer daer en tegen soo wierden opden
avont verschepden gevangenen, soo van Pa-
pen/ Bailliuwe en anderen by den onsen we-
derom inne ghebracht/ eens deels onder de
stadt van Gent gehaelt zijnde.

Van daer
naer Eec-
keloo.

Den 24 is den Legher gheheel vzoech tot
Assenede opgehoken/ vertreckende naer Eec-
keloo, gelegghen op de passagie tusschen Gent
ende Brugge, aldaer des mozzghens als wy
des naer noens tegen den avont int quartier
quamen/ ghepasseert waren seken hondert
Soldaten/ ghelicht upt de Schanssen vooz
Oostende, ende ghesonden naer Gent, om van
daer binnen t'Sals te gaen/ overmidts den
vbandt opinie hadde dat wy t'Sals soudens
willen aengryppen.

Paer
Male.

Den 25 is den Prince met het Leger ge-
trocken van Eeckeloo tot Male, by Brugge,
alwaer de onse vooz de stadt hebben wegh
gehaelt vele bestialen/ ende oock eenige ge-
vanghenen becomen. Wy hadden aldaer in-
den avont-stont een clepne alarme deur mis-
verstant van eenige Doer-luyden/ de welc-
ke meenden hare paerden inde wepen ghe-
jaecht zijnde/ by den vbandt ghenomen te
sijn/ waerom de selfde alarme over sulcx ter-
stont geceffert is.

Jabbeke.

Den 26 marcheerde het Leger dicht vooz
by Brugge, binnen scheute van de Canon naer
Jabbeke. Die van Brugge hebben dien dach
seer vele naer onsen Leger gheschoten/ doch
gheen schade ghedaen/ alleenlick aen eenen
Muletter van sijn Excellentie die twee da-
gen daer naer overleden is. Lieten sich daer
beneffens met eenige troupen Ruyters sien/
maer bleven soo verre buypen scheuts/ dat de
onse/ hoewel met vpericheyt daer op vlam-
mende/ daer niet aencomen noch eenich vooz-
deel doen konden.

Onder-
bozzh.

Op den weghe tusschen Brugge ende Iab-
beke, creegh sijn Excellentie advertentie dat
die vander schanse van Ouderborch verloo-
pen waren/ waer ober wy op den 27 metten
Leger van Jabbeke derwaerts sijn gemar-
cheert/ hebbende sijn Excellentie de selve
schanse/ als op de passagie naer Ostende lig-

gende/ provisionelicken met twee Compain-
gien doen besetten. Ende ter wijlen dat die
vanden Fortressen Plassendale ende Bredene,
mede waren verlopen/ hebbende die van
Bredene gequiteert ende achtergelaten vier
stukken geschuts/ ende de huyssen ende hutten
met vijzes/ ammonitie ende andere behoef-
ten verbandt/ sonder eenigen vbandt gesien
te hebben.

Dit aldus geschiet en verlopen wesende/
soo zijn de Ho. Mo. Heeren Staten Gene-
rael met haer gevolghe/ vergeleetschap met
den Heere Grave van Solms, die met acht
Compaignien Ruyteren/ ende de Regimenten
Fransosjen/ Walen/ Zwitterse: Item
vanden Colonellen Gistelles ende Huchten-
broeck, die die dagh d'avantgarde voerde/
voorts getrocken/ ende des naernoens met
goeden voozspoet binnen Ostende gecomen/
daer van den Heere Almachtich ghedancht
moet sijn/ blijvende sijnne Excellentie metten
principalen Legher ondertruffchen noch tot
Oudenborch.

Wy hebben de Dozpen ende Ghehuchten
langhs onse passagie/ bevondt verwoeste en
desolate plaetsen/ ende vele ruynē van schoo-
ne huyssen/ sonder dat ergens eenigen Boer
oft yemant anders te huyse was/ dan alleen-
lick en Coster tot Eeckeloo met sijn huysvrou,
wesende twee bedaechde personen tot loo-
pen qualick gedisponeert.

De Boeren ende huyssuyden waren allom-
me verlopen ende wechgevlucht/ ende ver-
staecten haer in eenige afgevozpen huyssen/
Bosschagien ende wildernissen upt groote
vzeefe alhoewel dat den Baron Pieter Sedi-
niski Sergeant majoz/ van het geheele Le-
ger/ met eenige Ruyteren gedruckte Billet-
ten vooz upt gefonden ende gestroyt hadden:
waer by de huyssuyden upt den name van
sijn Excellentie beloost werde/ dat haer van
het Leger geen hinder ofte schade aengebden
en soude werden/ indien sy de Soldaten Vic-
tualie ende nootdrust wilden toevoeren ende
brenghen/ twelck haer betaelt soude werden:
maer ter contrarie doende dat sy te verwach-
ten hadden dat hare huyssen in vbandt geste-
ken soudens werden. Maer het scheen datse
de Billetten niet gecregen ofte niet hebben
ofte willen ghehoorsamen/ want pder heeft
hem wech gemaectt ende verstecken: ende
waer dat iemant van het Leger achter bleef
ofte ter syde upt dwaelde sy was man ofte
vrouwe/ daer saten sy terstont op ende sloe-
ghense doot sonder ghenade. Waerover de
Soldaten vast alomme den rooden haene-
lieten craepen het welck andersints niet en
soude gheschiet hebben/ alsoo dat sy luyden
selfs oorzaeck van haer verderf ende armoe-
de waren.

Onse Crichs-volck creech menichte van
koepen ende andere bestialen: sulchs dat het
vleysch by den Leger in meerder overbloedt
was/ als wijn en bier. Den eersten nacht
als ons leger tot Assenede was/ golt een pot
biers ses stupvers/ den tweeden nacht leger
tot Eeckeloo 12/ en volgens tot Male en Iab-
beke 18/20/ tot 26 stupvers toe. Oock is op
desen tocht gesien dat drie koepē vooz een pot
bier gepesenteert wierde/ en noch niet te be-
come was. Daer wierde tot Male een koe om
en scooter vercocht/ en gemolcken zijnde/ gaf
de vercooper weder vooz de melc 3 stupvers.

Die koepē
vooz een pot
biers ghe-
cocht.

D d ij Onder

Ondertusschen dat desen tocht te lande geschiede/ist gebeurt dat den 24 Junij omtrent 40 schepen van Soetelaers en bagagie geladen hebbende/ gheaccompaigneert alleenlick met het Oozloogh-schip van Capiteyn Adriaen Banckert, tot Vlissingen af gevaren zijnde/ om naer Oostende te comen: daer op de Galepen van Sluys toeghelept/ ende den 25 ober de 20 van de selve schepen achterhaelt ende gecregen hebben/ daer sy de personen ende goederen upt genomen/ ende de schepen in bzant gesteken hebben. Den voornoemden Capiteyn Banckert ten uptersten sijn devoir doende tot resistentie vanden vyant/ is met 21 van sijn volck gebleven/ en het schip niet tegenstaende dat seer doozschoten ende ont-ramponeert was/ is noch met een deel ge-quetste tot Oostende aengecomen.

Den 26 is den Admirael den Heere van Warmond mette principale Plote/ daer de provisien van viuzes/ geschut/ ammonitie/ ende andere diergelicke behoeften in waren/ in verskertheit binne de havē van Oostende gearriveert/ sulcks dat het Lant by het nemen vande voorsz schepen/ weynich schade geleden heeft/ ende het verlies over particu-lieren gegaen is/ zijnde daer van selfs oorzake om dat sy waren voorszgeloopen/ en op de principale Plote/ die met genoegsaem getal van oozloch-schepen verskeret was/ niet en hadden gewacht.

Keerende nu weder tot de saken te lande voozder gepasseert/ is geschiet dat de Heere Graef van Solms den 28 Junij met acht Compaignien Ruyteren ende vyf Regimenten voetvolck/ daer mede sijne Sena. des vor-lingen daeghs de avantgarde hadde/ heeft gaen belegeren de schanse genoeemt Albertus, liggende omerent eēuyze gaens van Oosten- de inde Duppen/ op de passagie naer Nieu- poort, wesende niet gheheel groot maer seer vropijs gemaeckt ende redelicken sterck.

Den 29 naer dien sijne Sen. r'selvdē Fort met vier halve Canons hadde doen beschie- ten/ ende eenighe gheringe Bresse gemaeckt was/ soo heeft den Capiteyn Neron, aldaer Garnisoen houdende/ de Crommel doe slaen/ ende versochte te appoincteren/ ende nae ee- nige sprake over ende weder ghehouden/ is hem geaccordeert upt te trecken met bagagie ende gewepz/ soo veel sy dzagen condon/ mit achterlatende t' Vaendel ende onder belofte van in ses Maenden in Vlaenderen niet te sullen dienen.

Den 30 ende laetsten Junij is de welghe- melde Graef van Solms, mette avantguar- de achtervolgens de ordze by sijn Excell. ge- geben/ gaen belegheren de haven van Nieu- poort, ende ingenome de Forten aldaer/ we- sende sijn Excell. de selven dagh des morggens geheel vzoech met sijnen Leger opgetrocken van Ouden-borgh, naer Nieuwendam, een schanse niet verre van Nieuport, om die in te nemen/ende langs daer na de selve stadt te gaen. Maer also sijn Excell. belet zijnde deur t' water aldaer niet en conde passerē/ is deur eenen anderen wegh te rugge gekeert/ naer het Fort van Albertus inde Duppen/ en den avondt op hant wesende/ metten Legher al- daer vernachtet.

Den eersten Julij is sijn Excell. des mor- gens geheel vzoegh met sijn Leger van daer opgetrocken naer Nieuport, ende heeft ter-

stont ozder gestelt op de voozder belegeringe ende besluptinge der selver stadt/ vooz soo vele naer de situatie ende gelegentheyt der plaetsen geschieden conde.

Ter ick voozt vare in dit verhael/ soo moet ick eerst beschrijven wat de Hertf- Hertoghe ghedaen heeft/ hoozende dat sijn Excellentie hem dus onbersiens in Vlaenderen gevallen was/ d'welck sijn beste melck-koe is. Ick segghe onbersiens ende onberwacht/ want hare Hoocheden hoozende dat de Staten en sijn Excellentie gereetschap maecten/ om te velde te trecken/ vermoedden ganschelick/ dat het op Rijn-Berck ofte op de Steden aen de Maes-cant/ in het over-quartier van Bel- derlant gelden soude. Doch siende dat het op Vlaenderen gemunt was/ soo heeft Al- bertus strack eenighe van sijne Colonellen en Overste ghesonden aen sijne ghemutineerde Soldaten/ om haer te bewegen en te bewil- lighen/ dat sy immers hem desen nootwen- digen tocht en dienst niet af-slaen en souden/ de wijle hy den vyandt nu in het bloote velt hadde/ opgelijck voozdeel ende plaetse/ daer sy lange gewenscht hadden hem eens te mo- ghen cryghen: De Hertf-Hertoghe beloofde/ dat hy haer selfs soude aen-boeren/ ende dat hy sijn leven by haer woude waghē. Im- mers hebben het des Hertogen af-gesondene soo wydt ghezacht/ dat sy vooz eerst de ge- mutineerde van Dieft/ ende noch eenige an- dere hebben willich gemaeckt/ de Walen be- lovende negen maenden solts te betalen: De Italianen/ Spaengiaerden/ ende Duytsche beloofden sy vol te betalen/ maer op termi- nen/ in negen maenden tijts. Die van Dieft en wouden niet marcheren onder hare ghe- woonelijcke Capiteynen en Officieren/ maer onder haeren Electro, ende onder een groote nieuwe baniere/ die sy tot dien eynde had- den doen maken: Sy lieten besettinghe in Dieft ende elders/ als oock haren tros en- de bagagie.

Alle de ghemutineerde/ die willich ghe- maekt wierden desen tocht te doen/ waren sterck boven de twee duysent Man/ soo te voet/ als te peerde/ ende sy zijn te Langher- bugghe by Gent gecomen/ daer vooz eerst het rende-vous ofte loop-plaetse van des Hertoghen volck verordineert was. Hier zijn op den 28 Junij by een ghecomen on- trent veertien hondert Peerden/ ende elf duysent te voet/ al r'samen out Crjchf-volck. Den 29 is de Infante met den Hertoge dooz het Leger gereden/ ende sy heeft het Crjchf- volck moet aengesprokē ende vermaent vzo- melijck te vechten tegen de godloose Ketterz/ ende tegen hare Rebelle/ d'welck Godt en sy vergelden souden.

Keerende nu wederomme ter plaetsen/ daer wy het Leger van sijn Excellentie ghelaten hebben/ sullen wy voozts verhalē wat aldaer gepasseert ende verlopen is.

Des naernoens is aende Ho. Ms. Hee- ren de Staten Generael tijdinge ghecomen dat den Certf-Hertoge Albertus, onder tus- schen by den anderen gebzacht hebbende o- ver de thien duysent man te voete/ en 1500 te peerde/ met de selve was gecomen vooz Oudenborgh, op welke tijdinghe vier van onse Compaignien int Fort Plassendale, van selfs voozgheweken/ ende de Garnisoenen binnen Oudenborgh bestaende in ses Com- paignien

De Sluys-
sche Galepe
nemen ee-
nige sche-
pen.

Den Har-
tocht rult be-
tegen sijn
E. cell.

Albertus
comt mede
te velde.

Albertus
comt mede
te velde.

Den Graef
van Solms
comt vooz
Nieuport.

Albertus
comt mede
te velde.

patgnien boetvolck ende twee Coznetté peerden (die sijn Excell. op't vertreck vanden Legher goet gebonden hadde daer te laten) gebrongen sijn geweest/ die plaetse by appoinctementen ober te gheven/ ghelijck oock doen moesten twee Compaignien leggende in een schanse tot Snaelkercke, op de passagie langs de welcke sijn Excellentie des bozigen daechs metten Legher ghetrocken was. Ende hoe wel de boorz Garnisoenen van Snaelkercke goede Crjchf-belofte was toegheseyt ende geaccozdeert/ datse met hare wapenen ende bagagie/ achterlatende alleenlick de Vaensdels/ souden byj en liber vertrecken/ wesende het appoinctement by den Certf-Hertog selfs ondertepket. So is hun nochtans daer in geen gelooff gehouden/ maer sijn eerst verscheyden so Kupteren als Soldaten van Oudenborch, upt de gelede ter zyde af getrocken wesende/daer van eenige doot geslagen/ ander verwondet/ en van hare wapenen berooft. Ende betoonende hare trouloosheyt en moozdadigen aert/ hebben de twee Compaignien vande schanse van Snaelkercke, contra datam fidem, schandelicken gemassacreert ende vermoozdet/ met hare Capiteynen Buffigni ende Hans van Eyndoven: Paer dit rappoort van eenige weynige Soldaten ontloopen en naecht binnen Oostende gecomen zijnde/ hebben de Ho. Mog. Heeren Staten sijne Excellentie per poste t'selue veradverteert / om sijne troupen by den anderen te houden/ ende op des bypandts aencomste veracht te sijn.

Den Certf-Hertoch Albertus, die moozden vernomen hebbende/ en was niet wel te byden/ datmen sijn belofte verbzoken hadde/ ende hy sont een van de Heeren die by hem waren/ om den massacre te verbieden/ maer te vergeefs: Bruges die met sijn volck te Bredene lach/ vernemende hoe het met die van Snaelkercke was af-geloopt/ ende wende dat de Schanse daer hy in lach/niet houbaer en was/ soo is hy daer upt getrocken/ als de bypandt op hem aen-quam/ ende hy heeft hem met sijn volck binnen Oostende gesalbeert. De Colonel Piron heeft dooz Capiteyn Wagheman sijn Excellentie verwitticht/ dat den bypant aen quam marcheré. Wageman quam midden in der nacht by sijn Excellentie ende sepde hem sulck/ die het eerst niet en woude ghelooven/ maer hy sepde hem soo veel beschepts/ ende daer quamen strax soo veel hoodschappers/ dat hy het gelooven moeste/ der halven soo heeft hy op alles goede ozdye ghegheven. Insonderheyt heeft hy het Fort Albertus met stercker garnisoen besett/ ende met vبزes/ende amonitie genoegsaem versozcht ende versien. Oock heeft sijn Excellentie datelick sijnen Cosijn Graef Ernst van Nassau met Edmonds Schotsche Regiment/ het Zeeu-sche Regiment onder den Heere Charles van der Noodt, ende eenige van de Compaignie die upt de overgegebene Schansen gecomen waren/ met vier Benden Peerden ende twee halve Canons/ gesonden nae Oostende aen/ om de Brugge ende pas van Lessingen by Albertus Schanse in te nemen ende te bewaren/ om also de Spaengiaerden den pas op der Stadt Leger te stoppen/ soo langhe tot dat hy sijn volck weder ober de Haven van Nieupoort soude gebzocht hebben: Maer eer Graef Ernst, daer conde come

soo hadde de bypant de passagie al in-gemen en besett. De Spaensche sijn heel sterk ende wel ghemoet op Graef Ernst ende sijn volck aengevallen/ moedich en trots zijnde om dat sy haer Leger en gewelt op de rugge hadde/ en sagé datter geen volck meer by der hant en was/ daer Graef Ernst op conde wijcken. Immer na dat Graef Ernst met sijn byhebende crjchf-volck eenen tijdt lanck met den bypant cloeckelick gevochten hadde/ so moest hy de bane ruppen/ ende is soo dapper gevolcht gheweest/ dat sijn volck in vبزdye geraekte. Daer ginck het op een moozden aen/ de Spaensche niemant verschoonende. Soo dat daer in heeten bloede wel acht hondert Schotten doot bleven/ met seiven Schotsche Capiteynen / te weten Stuart, Barclay, Kilpatric, Andries Murray, Michiel, Nisbet, ende Strachem: Behalven de Lieutenanten ende andere Officieren. De vyf Capiteyns bleven doot in den eersten aenval/ maer Barclay ende Murray wierden doozstekem nae dat sy lange gevangen hadden geweest. Van des Heeren vander Noodt Regiment blevender ontrent hondert ende acht hien Manné / daer onder gerekent dese 3 Capiteyns Turqueau, VValrave, ende La Grappe, ende hier en boven noch wel hondert van Colonel Piron en Bruges volck: Sijn Gen. Graef Ernst van Nassau is met de reste van sijn volck ontcomen. De Spaensche dooz dese victorie moedich geworden zijnde/ swoeren malcanderen tot den laetsten man by te staen / ghelijck sy oock te voozen het Sacrament daer op genomé hadden/ sweerende dat sy niemant in het leven laten en souden/ dan den Prince Mauritz, ende sijnen Broeder Graef Hendrick, den eenen om dat hy sulck een dapper Crjchf-man was/ de anderen om dat hy noch jonck was. Of wel dit massacreren haest ghedaen was/ soo heeft even-wel sijn Excellentie hier mede eenighe upzen tijts ghewonnen/ die hy geemploeeert heeft om sijn volck ober de Haven van Nieupoort te bzingen/ ende alles in ozdye te stellen tegens dat de bypandt aen quam/ die oock eenighe upzen verlette met te beraedtslaghen/ hoe hy sijn volck/ dooz wat wegh/ en in wat ozdye/ dat hyse tot den bypanden aen leyden soude.

Den 2 Julij is geschiet den bloedigen slach ontrent Nieupoort, waer van t'berhael inde volghende beschrijvinghe volgen sal.

Den 3 Julij ontrent neghen upzen / quam sijn Excell. persoonelicken binnen Oostende, gevanghen met hem bzingende Don Francisco de Mendosa, Admirante d'Arragon. Ende nae dat de Ho. Mog. Heeren Staten sijn Excell. vande verkregeene victorie hadden gecongratuleert/ heeft de selve begheert wederom een dancksegginge gedaen te worden/ gelijk ooc terfonte geschiede in Fransopsche tale/ verclarende tot dien epnde den 116 Psalm Davids: De dancksegginge ghedaen wesende/ soo is den Prince metten Admirante ghecomen by hare Mog. Ed. de maeltijt houden/ blijvende het legher ghelogeert inde Dupnen boven de Schanse van Albertus. Daer sijn dien dagh/ als oock des bozigen daeghs/ veel gevanghens/ oock van qualiteyt/ die upt den Legher naer Oostende gebzacht wierden/ so binnen als buyten der Stadt/ byden ober gebleven Schotten ende ander Soldaten/ die den bypandt te voozens teghens Crjchf-gebrupck

Die banden bypant gheslagen wesen.

Twee compaignien tegen beloften vanden bypandt vermoozt.

De Prince sent eenighe Compaignien om den bypandt den pas te besietmen.

De Prince comt binnen Oostende.

byupck mishandelt ende getyanniseert hadden/haren meester ontweidicht/en tot reben-
gie van haer leedt doot geslagen werden.

Den 4 ende 5 ondertusschen dat sich den
Leger wat resfrerende was/is sijn Excell.
binnen Oostende gebleven/om met hare Mo.
E. sich te beraet slaghen/ ende op alles be-
hoorzlicke ordze te stellen. Dien selven daghe
is men besich geweest met onse dooden te be-
graven/ verbinden en het versenpden vande
gequetsten/overleberinge vande gevangenen
vanden vbandt/ die tot een seer groot getal
van veel honderden inde Kercke als andere
plaetsen vergadert/ ende by den anderen ge-
bzacht wierde. Zijn voozts veel paerde/wa-
penen/ende ander buyt-gesederen inde slacht
verobert/ vercocht. Men heeft ooc menich-
te van Spaensche mantels/mandilien/ende
andere accoutrementsen gesien/ die den onsen
niet qualick te passe quamen.

Zijn Excell.
comt weder
vooz Aieu
vooz.

Den 6 des morggens is sijn Excell. met den
Leger wederom op getrocken na Nieupoort,
ende sich gelogeert vooz de selve stadt in sijn
vozige quartier/ sonder datter dien dagh als
volgende nacht/ vermits den continuelen re-
gen ende quaet weder/pet sonderlinghs heeft
connen uytgerecht werden. Des naernoens
is ordze gestelt op t' verboeren vande gevan-
gens nae Holland/ ende oock den Admirante
te schepe gebzacht/ wesende by eenich van
haer Mo. Edele tot aē de jachte van't Coz-
logh-schip geconduseert.

Tusschen den 6 ende den 7 is seker Slups-
ken/ liggende vooz de stadt op de zijde van
de Habene ingenomen/ daer by van den on-
sen eenich geweer/ mantels/ende andere ba-
gagie by den vbandt achtergelaten/ ghecre-
ghen worde.

Den 7 is van Graef Frederick vanden Ber-
ghe, eenen byes aen sijn Excellentie gecomen/
verfoeckende consent van pemant te mogen
seynde om te gaen sien oft onder de dooden/
noch eenige Capiteynen ofte andere pinci-
pale hoofden/ souden mogen gebonden wer-
den/ ende voozts ordze soude mogen werden
gestelt tot begravinghe vande dooden/ op en
omtrent de plaetse vande Slach/ noch boven
daerde liggende.

Op den avont is by hare Mo. Ed. geco-
men den Admirael Iustinus van Nassau, met
Credentie. Brieven van sijn Excellentie ende
upt crachte van dien eenige saken aendien-
de/daer op de selve resolutie versochte. Maer
also hare Mo. E. alzozen daer op te dispo-
neren/ noodich achten met sijn Excell. te
communiceren/ hebben tot dien eynden Con-
vop ontboden.

Tusschen den 7 ende 8 is seker half maen-
ke/ voozwaerts de haven vooz de stadt ge-
legen/den vbandt afgenomen/met verlies van
ses ofte acht mannen ober weder zijden.

De Staten
komen by
den Prince
vooz Aieu
vooz.

Den 8 des morggens is het Convop van
vier Vanen Kuypten gecomen/ ende sijn ha-
re Mo. Ed. met de selve van Oostende, naer
t' Leger vooz Nieupoort ghereyst/ en aldaer
met sijn Excellentie vergadert/ ende ober
t' ghene dat de vooz Admirael Nassau had-
de des voozige daeghs aengedient/ in beraet-
slaginge gheweest.

Op den avont wierden omtrent 25 Sol-
daten met spring-stocken ende voozjagers/
ende by haer hebbende twee wagens gelade
elck met een schuyte ende andere gereetschap

afgeveerdicht/ om eenige byuggen Zuydt-
West-Waerts vander stadt gelegen in byant
te steken en ontbyupck te maken/welcke eens
deels volbzacht is gheweest/ maer en heeft
niet teenemael geffectueert connen worden.

Den vbandt heeft dien nacht/ groote vper
teyckenen gedaen vande toojn der stadt/ en
oock seer veel van een Kavelijn voozwaert
der stadt gelegen/ geschoten/ om den onsen
hare appzochen te beletten/ die gelijcke wel
weynich schade deden. Paerderhant heeft
men deur gevangens ende andersins vernom-
men/ datter dien nacht versterkinghe van
Garnisoenen binnen der stadt gebzacht wa-
ren en ter oorzake van dien/ het vper teycken
gedaen is geweest.

Den 9/ naer dat hare Mo. Ed. met sijn
Excell. de maeltijt gedaen hadden/ sijn sy
weder naer Oostende getrocken/ passerende
de Brugge te voete ober de haven/ en latende
de wagens met het Convop vande Kuypt-
rije volgen. Den vbandt heeft veel met groff
geschut naer de selfde geschoten/ sonder noch
tans pemant geraecht te hebben/ dan alleen-
lick een vande byugghe schuyten inden gront
gebzacht.

Mijn Heeren de Ho. Mog. Staten/ onder
tusschen dat de waghens volchden/ een wijle
tijts de Dupne passerende innewaerts te voe-
te/so vande sp aldaer sulcke menichte va doo-
de lichame/ dat het afgrijselick was om sien.

Op den avont sijn Excell. gheadverteert
wesende/ dat den Colonel la Bourlotte met
twee dupsent Soldate op de aentochte was/
om een pzoebe te doen en binnen Nieupoort
te comen/ heeft terstont alle de wachte doen
dobbeleren/ ende tegens soodanige des v-
andts vooznamen behoorzlicke ordze gestelt/
soo veel eenichsins mogelijck is geweest.

Den 10 ende 11 en is niet sonderlinghs
gepasseert/ dan dat de appzochen noch al ge-
voozderd sijn/ naer dat de gheleghentheydt
van het quaet regenachtich weder/ heeft wil-
len toelaten.

Des nachts tusschen den 11 ende 12 Julij/
is binnen der stadt ghecomen het Regiment
Voet-knechten vande Marquis de Varrabon,
ende wierden als doen drie vper-teyckenen
vanden Cozen gedaē des volgenden daeghs.

Den 12 dede de vbandt een stercken vprval
op onse Trencheen/ ende dat met sulck een
furie/ dat de Soldaten daer inne liggende/ de
vlucht namen/ ende op de pncipale wachten
wijcken moeste. Den allarm dan aengegaen
zijnde/ hebben de onse sich met wackerheydt
tot schermutserē gevoecht/ terstont de vbandt
aengevallen/den selven in confusie gebzacht/
en tot inde Hamerde vander Stadt-vooz-
te ingeaeght/ zijnde aldaer ghebleven den
Obersten Lieutenant/ en twee Capiteynen
vanden voozschreven Regimente/ met ver-
scheyden Soldaten.

Als nu dat vooz Regiment vande Mar-
quis de Varrabon, boven de voozgaende ver-
sterkinghe van Garnisoenen binnen Nieu-
poort was gebzacht/ ende noch dagelicks
meer volcks daer binnen comen conde/ ober
mits de stadt op deen zijde van wegē der ge-
bzokene landen ende andere incommoditey-
ten/sulcx niet en was te beslupten/ oft den v-
bandt souder telckens volck in byenghen con-
nen. So heeft sijn Excellentie inde contin-
atie vande belegeringe veel swaricheyt ge-
vonden/

Redenen
waerom
sijn Excel.
van Aieu
vooz ver-
trocken is.

vonden / ende is der halven den 13 des moz-
ghens binnen Oostende ghecomen / om mijn
Heeren de Staten Generael sodanige swae-
richeden vooz te dzagen / ende der selver ad-
vijs te verstaen. Daer onderlinge communi-
catie / is goet gebonden geweest / terwijle het
Regiment vanden Oversten VVijngaerden,
met noch vijf Compaignien Kuypteren versch-
aen gecomen / ende ons Leger daer mede ver-
sterckt soude zijn / datmen de Belegheringhe
noch soude continueren / ende naer dat sijne
Excell. met sijn Heer Broeder den Prince /
Fr. Heyndric, by haer Mo. Ed. de maeltijt
gedaen hadde / soo zijn sy des naernoens we-
der naer den Legher veretrocken. Ondertus-
schen dat nu sijn Excell. binnen Oostende
was / hadde den vpyandt weder een upval
ghedaen / op't quartier van sijn Sen. Graeff
Ernst van Nassau, maer niet soo sterck als
des vozighen daeghs / ende wierde terstont
weder binnen gejaecht / met verlies van eeni-
ghe Bevelhebbers ende Soldaten.

Den 14 ende 15 is men doende geweest met
het maecten van drie Schanckens ter plaetse
vande baterijen / om alsoo het geschut in goe-
de versekeringe te hebben / ende vooz het ver-
nagelen ende tegens andere inconuenientien
te beschermen / wesende ondertussche die stuc-
ken die alreede aen't landt waren gebzacht /
weder te schepe gedaen.

Mijne Heeren de Ho. Mo. Staten Gene-
racl / niet siende tot Oostende ofte in die quartie-
ren met hare tegenwoozdicheyt eenich vooz-
deel op'zocht meer te doen / ende dat de sake
van den Lande int generael niet diende stille
te staen ende onbevoozdert te blijben / so heb-
ben hare Mog. Ed. gereetschap ghemaect
om des anderendaeghs te vertrecke / wesende
den Heere Advocaet van Oldenbarnevelt,
s' middaegs de maeltijt ghedaen zijnde / naer
sijn Excell. int Leger gebaren / om noch eens
mette selve te spzeken / ende is des avonts we-
der binnen Oostende gecomen.

Den 16 Julij des mozghens / is weder by
hare Mog. Ed. tot Oostende gearriveert de
Admiracl Nassau, van wegen sijn Excellentie
aendienende nieuwe difficulteyten vande be-
legheringhe te continueren / waer op gedelibe-
reert zijnde / is aen sijn Excell. geschzeven / de-
wijle de selve de sake was teenemaal in han-
den ghestelt: om daer inne te mogen doen als
hy tot s' Landts meeste voozdeel ende dienste
soude bevinden te behooren / dat in cas van
opzeken des Legers sozghed gedzage mocht
te werden / dat alle gereetschappen / materia-
len / ende andere des Lants Legers behoeste /
by tijds te schepe ghedaen werden / tot ver-
hoedinghe van schade / waer mede den vooz-
sz. Admiracl terstonts weder is veretrocken.

Des naernoens omtrent vijff uren / hare
Mog. Ed. te schepe gegaen zijnde / ende noch
inde Haven van Oostende wesende / heeft M.
Marten Stalmeecker in aller haeste comen aen-
rijden / ende advertentie gedaen / dat sijn Ex-
cellentie in persone voozhanden was / en hare
Mo. Ed. noch geerne selfs soude spzeken / en-
de volgens met sijn Heer Broeder aengheco-
men wesende / is den Heere Advocaet Olden-
barnevelt metten Heere Santen ende eenighe
andere te lande gheset / ende hebben met sijn
Excell. voozeen wepnich tijds in propooste
gheweest: daer nae oozlof nemende / zijn sy
weder t'schepe gecomen. Sijn Excell. had

de aldaer aenghedient verscheyden redenen
ende oozsaecten / waerom de selve niet conde
goet vinden langher vooz Nicupoort metten
Leger te blijben / ende twelc sonder den Lan-
de dienst te doen / te hazarderen ende te laten
consummeren / maer resolutie ghenomen hadde
van daer te vertrecken / ende den Legher te
bzengen vooz de Schancken by Oostende / ende
vooz eerst aen te grijpen die van Isabelle, ende
daer nae de andere.

Hare Mog. Ed. dan nae desen affschept
tseyl gaende omtrent ses uren des avonts /
zijn s' mozgens den 17 tot Middelborch gear-
riveert / hebbende aldaer resolutie ghenomen
om naer Bergen op zoom te reysen / ende al-
daer den Ghecommitteerden van den Heere
Staten Generael vande Provincien / over de
ander zijde tot Buzpffel vergadert / te weten /
Heer Geract de Hornes, Grave van Balinge-
ry, Philips Beatinck, Heere tot Bicht, Dzas-
saert des Landts van Montfort / ende M.
Hendrick de Codt Pensionaris der stede van
Yperen, op hare tweede ernstige instantie au-
dientie te geben / daer toe den selven behooz-
like Paspozt gesonden ende aengheschzeven
is geweest / sich tegens Donderdagh den 20
Julij binnen Bergen op zoom te laten vindē /
zijnde metter haest ghesonden aen den Com-
mandeur Back, om met eenē expzessen Com-
petter voozt te bestellen / ende tegens de com-
pette het Hoff doen repareren / tot logeringe soo
van d'een als van d'ander.

Den 18 ende 19 Julij zijn hare Mo. Ed.
binnen Middelborch ghebleven ende onder-
tusschen aldaer gebesoigneert ende ghedaen
t'ghene de selve vooz den dienst vanden Lan-
de behonden hebben te behooren / wesende on-
dertusschen van Oostende schijbens ende ad-
vertentie ghetomen / dat sijn Excell. den 17
hadde beginnen vooz Nieuwoort op te bzeke /
ende de 18 voozts teenemaal metten Leger
van daer was getrocken tot omtrent Oost-
ende / om te gaen belegeren de Schancke aldaer
naementlick die van Isabella / soo voozschze-
ven is.

Den 20 Julij zijn mijn Heeren de Staten
Generael s' mozgens vzoech vā Middelborch
ghereyft nae Berghen op Zoom / wesende
aldaer gearriveert des naernoens teghens
den avont ende omtrent een upre naer hare
Mo. Ed. arriventie zijn mede aengecomen de
voozsz. Gedeputeerde van d'ander zijde / sterc
23 in't getale / ende zijn t'samen met hare Mo.
Ed. des avonts by den Commandeur Back
ter maeltijt geweest.

Den 21 hebben sy hare bzieven van Cre-
dentie overgelevert / en haren last gheopent /
daer op des naernoens wierde gebesoigneert
ende hare antwoozde gheprepareert. Des
avonts zijn sy by hare Mo. Ed. ter maeltijt
geweest neffens den Gouverneur ende eeni-
ge vande Magistraet / ende haer antwoozde
by besloten Missiven / daer men hun ghelijcke
wel copie van heeft gegeben ontfangen heb-
bende / zijn de 22 s' mozgens vzoech wederom
veretrocken. Die vande Magistraet hebben
hare Mo. Ed. dien dagh s' middaeghs op't
stadthups ghetracteert / ende nae ghehouden
maeltijt zijn sy te schepe gegaen / ende gebarē
tot vooz S. Annen Landt, ende hebben aldaer
anker gewozen / verwachtende den Heere
Advocaet Oldenbarnevelt ende den Burghe-
meester vander Duifen, die te lande deur nae

Ende aeris-
veren in Zee-
landt.

De Staten
veretrocken
upt Vlaen-
deren naer
hups.

De gecom-
mitteerden
vanden by-
and hebben
t'samen
vzoech met
te Staten.

S. Martens-Dijck waren gerepft om fijn G. den Heere Grave van Hohenlo, aldaer wende ende niet wel te passe zijnde te befoechē/ ende des morgens byde Ho. Mog. H. Staten weder te keeren. Den 23 de voorszreven Heeren Oldenbarnvelt ende Burghmeester vander Duffen, mede te fchepen ghecomen zijnde/ heeftmen den ancker gelicht en zepl ghemaeckt/ maer also den wint contrarie was/ ende men dien dagh niet soude comen comen hebben tot Dordrecht, hebben hare M. G. ficht aent Lant van Putte laten aenfiten/ en repfende ober de Deeren/ zijn s'abonts tuffchen 10 en 11 upren noch inde Hage gecomen/ latende de bagagie met alle de Vaendels ende Coznetten inden flagh berobert/ te fchepen volgen mette Clercken/ Deurwaerders en

Boden/ tot bewaringe vande achterlatinge/ de welke des volgende daeghs op den naemnoene inden Hage gearriveert zijn: welke Vaendels/ Coznetten ende eenige Compnetten den 28 Junij inde groote Zale van't Hof tot een eeuwige memozie ende gedachtenisse/ van socheerlicken en voortreffelicken victorie/ die God Almachtich op den 2 Julij den Landen genadelick gegunt en gegeven heeft/ opgehangen zijn. Den selfden goeden God zy voorszulcke weldaet inder eeuwicheyt geloofst en geprefen/ en wil alle voordere exploiten en aenslagen van fijn Excell. tegen den algemeynen vbandt segenen/ ende hare Mo. Ed. conserveren in een gheduerige voorszpoedige regieringhe/ tot onderhoudinghe van fijn H. Kercke ende der Landen welstandt/ Amen.

De Deeregen Vaendels vut den Delfflach in den Hage gebracht.

Waerachtige beschrijvinge/ vanden bloedigen veldslagh/ tusschen sijne Princelike Excellentie

MAVRITS van NASSAV,

ende den Ertf-Hertoghe

ALBERT van OOSTENRIICK,

Geschiedt omtrent Nieupoort in Vlaenderen.

Den 2 Julij/inden jaere Christi 1600.

1600.

En Ertf-Hertoghe verstaen hebbende dat sijne Excellentie voorsz Nieupoort ghecome was/ soo is hy in aller diligētie met fijnen Leger voorts gemarcheert naer de Dypnen/ langs den selvē wegh dien fijn Excell. gegaen was/ om also recht deur naer Nieupoort te passeren. Sijn Excell. om den selven soo lange als eenichsins mogelijk was/ op te houden/ ende daer deur tijt te gewinnen/ heeft opten 2 Julij des mozhens metten aencomen vanden daghe upt den Legher van voorsz Nieupoort gefonden fijnen Hebe den wel. gebozen Heere Graeff Epst. van Nassau, met twee Regimenten voecknechten/ als het Schotsche ende een vande Zeusche/ met vier Coznetten peerden/ daer hare Mog. Ed. by ordze van fijn Excell. deden by voeghen eenighe Compaignien vande Garnisoenen tot Gostende/ mitgaders de gene die gecomen waren upt de voorszreven Fortressen van Oudenborch Plassendal, en Bredene, om den vbandt te belettē het passeren vande brugge ghelegen ober seker waterkē op den wegh naer de Dypnen/ omtrent het Fort van Albertus/ gelijk hier te vooren in het lange verhaelt ende geschreven is. Maer also den vbandt voorsz hare aencomste de brugge alreede ingenomen was en

fijne vincipale macht so verre daer ober gebzacht waren/ dattet niet moghelijk en was hem met so weynich volcks de passagie naer de Dypnen te beletten/ soo ist dat de voorsz. Regimenten hun bindende metten vbandt gheengageert/ ende te swack om langher het gheweldt van fijnen geheelen Leger te connen wederstaen/ ten lesten naer dat sy haer wel ende vromelicken ghedraghen/ ende als Crēchslupden met eeren ridderlicken ende cloeckelicken gevochten hadden/ geslagen ende inde bluchte ghebzacht gheweest. Over dese victorie schreef den Ertf-Hertoghe naer Brugge dat sy de abantgarde van het volck van Graeff Mauritz geslagen ende de selven met de reste naer't West-Quartier/ soo wel beset hadde/ dat hy niet en soude connen ontcomen/ waer ober noch dien selven dach tot Brugge/ ende daer nae in ander steden gelupdet ende ghetriumpheert werde/ vande vercregen victorie. Waer van hy daer naer het tegendeel met fijn groote schade meer als te waer bedonden heeft.

Maer over dese nederlage vande haer de H. M. H. Statē en andere goede lypden binnen Gostende/ in geē clepne perplexitept/ confidererende dat de Landen inde vtersten perijckel souden hebben gestaen/ so verre onsen Leger voorsz Nieupoort/ en aldaer ober weder fijden vande Havene vanden anderē verscheyde gecampeert leggende/ ooc eenich ongeluck hadde overcome: twelc meer te befozge stont/ dan mē hoopte dattet anders vallē soude. En

Den Ertf-Hertoch schrijft hem selfs victorie toe.